

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 11P/87/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616205287
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Weiserová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2017:7616205287.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Júlia Weiserová, v právnej veci mal. C. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, pracovisko Levoča, dieťa rodičov: matky B. B. L., nar. XX.X.XXXX, bytom W., T. XX, právne zast. JUDr. Ivetou Višňovskou, advokátkou, Spišská Nová Ves, Radničné nám. 4 a otca Š. L., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného a návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh matky zamietá.

Návrh otca zamietá.

odôvodnenie:

1. Dňa 4.4.2016 podala matka na tunajší súd návrh, v ktorom žiadala, aby došlo k zvýšeniu výživného zo strany otca zo sumy 100,- Eur na sumu 200,- Eur mesačne počnúc od 1.4.2016. V priebehu konania svoj návrh upravila, výživné žiadala v sume 150,- Eur, počnúc od 1.4.2016.

2. Konštatovala, že rozsudkom tunajšieho súdu 5P249/2014 zo dňa 9.2.2015 súd jej manželstvo rozviedol, pričom zároveň schválil rodičovskú dohodu podľa ktorej bola dcéra zverená do jej starostlivosti a otec zaviazaný výživným v sume 100,- Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.3.2015. Túto rodičovskú dohodu uzavrela iba preto, že sa chcela rýchlo rozvieť. Od tohto rozhodnutia sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane dieťaťa i jej samotnej. Ona bola na materskej dovolenke, pričom rodičovský príspevok poberala do 1.2.2017. Dieťa počnúc od 1.4.2016 umiestnila do jasli, kde mesačne uhrádzala poplatok 140,- Eur, stravné 25,- Eur. Počnúc od 1.9.2016 dieťa navštevuje materskú školu, kde poplatok činil 20,- Eur mesačne, v obdobnej výške sa uhrádzala aj strava. Okrem toho dcéra navštevuje kurz anglického jazyka, kde uhrádza 37,- Eur mesačne, navštevovalo plavecký kurz, kde platila 69,- Eur za 2 mesiace. Dieťa je na noc plienkované, takže plienky ju stoja 36,- Eur mesačne, trpí atopickým ekzémom, takže ďalšie náklady má na krémy, špeciálnu kozmetiku a lieky. Býva často choré, takže počas choroby sa o dieťa stará striedavo ona, jej príbuzní a opatrovateľka, ktorej platí 3,- Eur za /hodinu. U nej sa taktiež zásadne zmenili podmienky, zamestnala sa, pričom jej príjem činí 559,- Eur mesačne netto. Pracuje na dva úväzky, pracovnú zmluvu má do 31.8.2017. Do práce dochádza, takže ďalší náklad má na cestovné, ktoré stojí cca 70,- Eur mesačne. Býva u priateľa, ktorý od nej náklady na bývanie nepožaduje. Dcére sporí po 50,- Eur mesačne.

3. Otec s návrhom nesúhlasil, žiadal o zníženie výživného na 75,- Eur mesačne počnúc od 1.9.2016, následne na rozčlenenie výživného na riadne výživné v sume 70,- Eur a sporivú časť výživného 30,- Eur. Konštatoval, že nesúhlasil, aby matka umiestnila dieťa v detských jasliach, najmä preto, že ona sama bola na materskej dovolenke. Taktiež uviedol, že náklady na angličtinu sú prehnane vysoké, jeho sestra ovláda anglický jazyk, kľudne mohla dcéru vyučovať ona. Kurz plávania už dcéra nenavštevuje.

On je riadne zamestnaný s priemerným mesačným čistým príjmom 1.000,- Eur, žije u svojich rodičov, ktorým prispieva na stravu a nájomné 300,- Eur mesačne, spláca pôžičky z manželstva 305,- Eur. Je pravdou, že na jeseň vypomáha pri poľnohospodárskej činnosti, má však z toho príjem iba 500,- Eur, ktoré vynaloží na údržbu traktora a chémiu. S dcérou je v pravidelnom kontakte, prispieva jej finančne i materiálne. Matka mu však odkázala, že dcére ošatenie zakupovať nemá, takže jej kupuje hračky.

4. Na pojednávaní dňa 2.11.2016 súd uznesením spojil návrh matky na zvýšenie výživného s návrhom otca na zníženie výživného na spoločné konanie.

5. Kolízna opatrovníčka doporučila zvýšiť výživné na mal. dieťa, vzhľadom na zmenu v pomeroch dieťaťa, avšak výšku výživného ponechala na úvahe súdu.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov dieťaťa, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s dokladmi o úhradách detských jasiel, kurzu anglického jazyka, plaveckého kurzu, stravného, dokladov o zakúpaní krémov a mastí dieťaťa, správou z Imunoalergologickej ambulancie, dokladov o úhradách splátok a úverov, nájomného zo strany otca, so správou o prešetrení pomerov od ÚPSVaR Levoča, správou od zamestnávateľa otca, správou od zamestnávateľa matky, pracovnými zmluvami a platovým dekrétom matky, rozhodnutím a potvrdením od Materskej školy, Smižany, dokladoch o úhradách poplatkov súvisiacich s návštevou MŠ, spisom tunajšieho súdu 5P/249/2014 ako aj obsahom celého spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Z rozsudku tunajšieho súdu 5P/249/2014-25 zo dňa 9.2.2015 súd zistil, že manželstvo rodičov dieťaťa bolo rozvedené, pričom na čas po rozvoде bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bola mal. C. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný výživným v sume 100,- Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.3.2015.

8. Zo správy ÚPSVaR Levoča zo dňa 20.5.2016 a 24.5.2016 súd zistil, že mal. dieťa žije s matkou v rodinnom dome jej priateľa. Matka bola v tom čase na materskej dovolenke, takže jej príjem činil iba rodičovský príspevok a rodinné prídavky. Otec pracoval ako štátny zamestnanec Krajského riaditeľstva Policajného zboru Prešov, jeho príjem činil 1000,- Eur netto mesačne. Od novembra 2015 dieťa navštevovalo Detské jasle v Smižanoch, kde mesačný poplatok činil 140,- Eur, stravné 20,- až 30,- Eur mesačne, ZRPŠ 30,- Eur ročne. Dieťa trpí atopickým ekzémom, navštevuje Imunoalergologickú ambulanciu MUDr. Karpinskej v Spišskej Novej Vsi, užíva lieky, krémy, lekársku kozmetiku. Navštevovalo plavecký kurz pre deti, kde poplatok činil 69,- Eur/2mesiace, kurz anglického jazyka za poplatok 37,- Eur mesačne.

9. Z potvrdenia o príjme otca od jeho zamestnávateľa súd zistil, že jeho priemerný príjem za rok 2016 činil 972,- Eur.

10. Z pracovných zmlúv matky zo dňa 31.8.2016 súd zistil, že táto má uzavreté dve pracovné zmluvy so Špeciálnou základnou školou, Spišský Štiavnik a to s 35%-tným pracovným úväzkom ako asistent učiteľa a 65%-tným pracovným úväzkom ako učiteľka.

11. Z potvrdenia o príjme matky za obdobie od 1.9.2016 do 31.1.2017 súd zistil, že jej priemerný príjem toto obdobie činil 675,34 Eur.

12. Z rozhodnutia Materskej školy, Ružová 1197/9 Smižany č. 42/16 zo dňa 13.6.2016 súd zistil, že mal. C. bola prijatá na vzdelávanie do tejto inštitúcie v šk. roku 2016/2017.

13. Z potvrdenia Materskej školy, Ružová 1197/9 Smižany zo dňa 27.1.2017 súd zistil, že mal. dieťa navštevuje materskú školu od 5.9.2016, pričom náklady pri dochádzke dieťaťa do 3 rokov činili 20,- Eur mesačne, po 3 rokoch 10,- Eur mesačne, stravné cca 27,- Eur mesačne, poplatok ZRPŠ 15,- Eur/polrok, 10,- Eur akcie, 7,50 Eur/ polrok poplatok za pranie prádla. Do augusta 2016 dieťa navštevovalo detské jasle, kde poplatok činil 140,- Eur mesačne.

14. Zo správ od Imunoalergologickej ambulancie MUDr. Kataríny Karpinskej v Spišskej Novej Vsi súd zistil, že dieťa trpí atopickým ekzémom, pričom na kožu je nutné používať mastné krémy a užívať lieky.

15. Z dokladov predložených matkou súd zistil, že táto uhrádzala poplatky za detské jasle 140,- Eur mesačne, kurz angličtiny pre dieťa 37,- Eur mesačne, plavecký kurz 69,- Eur za 2 mesiace, zakupovala dieťaťu krémy, balzamy, lieky a realizovala aj bežné nákupy pre dieťa.

16. Z vkladnej knižky založenej na meno dieťaťa súd zistil, že matka dieťaťu sporí po 50,- Eur mesačne.

17. Z dokladov predložených otcom súd zistil, že tento spláca frézu 59,27 Eur, medziúver 108,71 Eur a úver 97,50 Eur mesačne. Ďalej platí hovorné za telefón a nájomné za byt sestre 80,- Eur mesačne + poplatky spojené s užívaním bytu, za detské jasle 140,- Eur mesačne, kurz angličtiny pre dieťa 37,- Eur mesačne, plavecký kurz 69,- Eur za 2 mesiace, zakupovala dieťaťu krémy, balzamy, lieky a realizovala aj bežné nákupy pre dieťa.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

21. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

22. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

25. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26. Z výsledkov vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od posledného rozhodovania vo veci došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. dieťaťa ale i na strane jeho matky. V čase poslednej úpravy rodičovských práv a povinností pri rozvode manželstva rodičov mal. C. došlo k uzavretiu rodičovskej dohody, ktorá vzhľadom k tomu, že bola uzavretá zákonne, v súlade so záujmami dieťaťa bola tunajším súdom schválená. Hoci rozvodový rozsudok nadobudol právoplatnosť iba dňa 31.3.2015 v priebehu krátkeho času už dňa 8.1.2016 podal otec návrh na zmenu rozhodnutia do č. úpravy styku (konanie vedené pod sp. zn. 16P/5/2016), matka dňa 4.4.2016 tento návrh na úpravu (zvýšenie) výživného.

27. V čase posledného rozhodovania vo veci výživného činil príjem otca cca 950,- Eur netto, matka bola v tom čase poberateľkou rodičovského príspevku 203,20 Eur a prídavku na dieťa 23,52 Eur. Dieťa bolo

v celodennej opatere matky, bolo plienkované, trpelo atopickým ekzémom, navštevovalo plavecký kurz s úhradou 69,- Eur/2 mesiace.

28. Z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že u otca k výraznému zvýšeniu príjmov nedošlo, jeho príjem za rok 2016 činil 972,- Eur netto mesačne, takže došlo iba k jeho miernemu nárastu. Podstatná zmena pomerov však nastala na strane mal. C., ktorá spočívala v jej nástupe do súkromných jasli a to počnúc od 1.4.2016 do augusta 2016 a následne počnúc od 1.9.2016 do materskej školy. Za jasle činil mesačný poplatok 140,- Eur, stravné 25,- Eur. Dieťa v tom čase ešte stále navštevovalo plavecký kurz, avšak výška poplatku bola zohľadnená už pri rozhodovaní v konaní o rozvode. V súčasnosti ho už nenavštevuje. Rovnako zdravotný stav dieťaťa (atopický ekzém) bol vzatý do úvahy už v tom čase. Pobyť dieťaťa v jasliach však súd považuje iba za krátkodobú, prechodnú zmenu v pomeroch, navyše uskutočnenú bez súhlasu druhého rodiča, v čase keď bola matka na materskej dovolenke, ktorá je poskytovaná rodičom na zabezpečenie celodennej starostlivosti o dieťa útleho veku. V prípade maloletej súd zohľadnil jej nástup do predškolského zariadenia s ktorým sú vždy objektívne spojené zvýšené náklady na dieťa a to školné do jeho 3 rokov vo výške 20,- Eur mesačne a po dovŕšení tohto veku 10,- Eur mesačne, stravné cca 27,- Eur mesačne, príspevku ZRPŠ 15,- Eur za polrok. Býva často choré takže situáciu matka rieši práceneschopnosť, pomocou príbuzných alebo zaplatením opatrovateľky 3,- Eur/hod. Dieťa navštevuje kurz anglického jazyka ktorý stojí 37,- Eur mesačne + školné 69,- Eur ročne. Toto sa dostáva na ďalší stupeň vývoja a to ako z hľadiska biologického, kedy rastie a menia sa aj jeho stravovacie potreby, tak aj mentálneho a v konečnom dôsledku aj spoločenského vývoja, kedy sa zapája do nových vzdelávacích či záujmových činností, čo so sebou prináša zvýšené náklady. V tejto súvislosti ale súd konštatuje, že i u matky došlo k podstatnej zmene v príjmových pomeroch. Táto sa počnúc od 1.9.2016 zamestnala a popri príjmu z pracovného pomeru, ktorý podľa správy od zamestnávateľa za obdobie od 1.9.2016 do 31.1.2017 činil 675,34 Eur netto mesačne, poberala v tomto období naďalej i rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur. Jej príjem v uvedenom období teda dosahoval výšku 878,54 Eur.

29. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane zvýšenie výživného musí mať podklad vo výrazne pozitívnej zmene pomerov nie len na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča a uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je vždy limitované aj možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

30. Vychádzajúc z uvedeného bol súd toho názoru, že v prípade otca maloletej bol preukázaný iba skutočne mierny nárast v jeho príjme, na rozdiel od podstatného nárastu príjmu u matky dieťaťa. Pokiaľ však ide o rast výdavkov na strane otca v podobe splácania nájomného, splátok úveru či ďalšie výdavky, súd to samé o sebe nepovažoval za taký argument, ktorý by mohol brániť súdu zvýšiť výšku výživného z jeho strany resp. dokonca túto znížiť. Podľa platnej právnej úpravy súd pri rozhodovaní zvýšenie výživného má brať na zreteľ podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine skutočnosť, či oprávnený rodič neberie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného v primeranej výške pre povinné dieťa. Pokiaľ povinný rodič takéto riziko na seba zoberie, súd nie je povinný na náklady z tohto rizika prihliadať a tieto prípadne vyhodnotiť na ťarchu tohto rodiča.

31. Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, prihliadajúc na zásadné zvýšenie príjmu matky zohľadniac pri tom i skutočnosť, že maloletá je v osobnej starostlivosti matky bol súd toho názoru, že v súčasnosti nie je návrhu matky možné vyhovieť. Výška pôvodne určené výživného sa mu vzhľadom na zvýšený príjem matky zdala adekvátna, navyše v situácii keď od poslednej úpravy výšky výživného prešlo skutočne krátke obdobie. Čo sa týka návrhov otca na zníženie výživného na to súd nevidel žiadny reálny dôvod, pričom výška určeného výživného neumožňuje jeho rozčlenenie na bežné výživné a sporivú časť, ako to navrhoval.

32. Z vyššie uvedených dôvodov teda súd návrh matky na zvýšenie i návrh otca na zníženie resp. rozčlenenie výživného na bežnú a sporivú časť zamietol.

33. Zároveň súd apeluje na rodičov, predovšetkým na matku dieťaťa, aby zásadné zmeny v pomeroch dieťaťa, ako bol jeho nástup do detských jasí alebo absolvovanie rôznych detských kurzov za skutočne nadštandardné poplatky konzultovala s druhým rodičom za účelom dosiahnutia zhody.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP (viď. vyššie), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom znení o súdnych exekútoroch a exekučnom poriadku).